

Nr 100.

Av herr **Eskilsson**, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till jordbrukets rationalisering.*

I fråga om anslaget under nionde huvudtiteln till Bidrag till jordbrukets rationalisering har 1950 års besparingsutredning uttalat, att anslaget för budgetåret 1951/52 ej behövde uppföras med mer än högst 4 miljoner kronor, om bidragsramen fastställdes till samma belopp som utgått under budgetåret 1949/50 och om begränsningen till detta belopp omedelbart infördes redan under nuvarande budgetår. Om en nedskrivning av bidragsramen genomfördes med 10 % på 1949/50 års belopp skulle anslaget enligt besparingsutredningens förslag kunna nedsättas till 1 miljon kronor för budgetåret 1951/52 på grund av vid detta budgetårs ingång förefintliga reservationer.

I stället för besparingsutredningens förslag om högst 14 miljoner kronor som bidragsram för 1951/52 föreslår departementschefen 17 miljoner kronor, varav 2,5 miljoner kronor till yttre och 14,5 miljoner kronor till inre rationalisering. Båda beloppen äro högre än vad bidragsbeloppen kommit att i verkligheten uppgå till under något tidigare år. Genom beslut den 22 december har Kungl. Maj:t avvisat besparingsutredningens förslag om omedelbar begränsning av bidragsgivningen och fastställt den till 16,5 miljoner kronor för innevarande budgetår, varigenom reservationen till nästa budgetår blir mindre än besparingsutredningen beräknat. Genom detta tillvägagångssätt har regeringen berövat riksdagen möjlighet att helt fullfölja besparingsutredningens förslag.

I och för sig äro ökade anslag till jordbrukets rationalisering givetvis nyttiga och önskvärda, och departementschefen har vid anslagets fördelning mellan yttre och inre rationalisering visat ett mera realistiskt ståndpunktagande än förut, då stora belopp, som sedan icke behövt tagas i bruk, avsatts för den yttre rationaliseringen. Då höjningen av bidragsramen utöver vad som tagits i anspråk för budgetåret 1949/50, och utöver årets bidragsram, på denna post sker stick i stäv mot besparingsutredningens förslag, samtidigt med att många andra anslagsposter under nionde huvudtiteln äro föremål för reducering, har givetvis riksdagen anledning att noga granska, huruvida departementschefens fördelning av för huvudtiteln tillgängliga medel skett på lämpligaste sätt. Därvid kan observeras att bidraget till byggnadsarbeten vid lantbruksundervisningsanstalterna minskats med 0,5 miljoner kronor, statens stöd åt den för främst småbruket betydelsefulla smådjurskötseln nedskurits med 24 %, skogsvårdsstyrelserna och lant-

mäteriets distriktsorganisationer, som ha att tillhandahålla allmänheten service som ej finns att få på annat håll, ha anbefallts stora nedprutningar på avlöningskostnaderna, stödet åt växt- och fruktträdskulturer är otillräckligt, anslaget till väg- och flottledsbyggnader i enskild ägo är nedsatt med 0,5 miljoner kronor, upprustningen av institutionerna för vetenskap och forskning med ökade personella resurser är mycket blygsam etc.

För att få medel tillgängliga till ändamål för vilka en anslagsuppskrivning vore önskvärd framstår det enligt min mening som synnerligen väl-motiverat att i fråga om bidrag till jordbrukets rationalisering följa besparingsutredningens förslag att för budgetåret 1951/52 bestämma bidragsramen till 14 miljoner kronor för nuvarande rationaliseringsändamål, var-till bör läggas 1 miljon kronor på grund av föreslagen överföring av vissa bidragsärenden från avdikningsanslaget. Som ytterligare skäl för att stanna vid detta belopp kan anföras, att det icke är sannolikt att den personal, som 1949/50 ej medhann att behandla bidragsärenden motsvarande högre belopp än detta, under kommande budgetår skulle hinna handlägga flera bidrags-ärenden, eftersom begärd personalförstärkning med 19 nya tjänster icke i någon mån tillmötesgåts av departementschefen.

Efter departementschefens redan träffade dispositioner kan reservationen vid det nya budgetårets ingång beräknas till 7,5 miljoner kronor, och en bidragsram på 15 miljoner kronor skulle då kräva ett anslag på 7,5 miljoner kronor, eller 2 miljoner kronor mindre än vad departementschefen föreslagit.

Jag hemställer därför,

att riksdagen till Bidrag till jordbrukets rationalisering för budgetåret 1951/52 måtte anvisa ett reservationsanslag på 7,5 miljoner kronor.

Stockholm den 24 januari 1951.

Carl Eskilsson.
